

Αθήνα, 10 Μαρτίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

- Πολιτισμού
- Παιδείας Θρησκευμάτων & Αθλητισμού
- Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Εσωτερικών

ΘΕΜΑ: «Σε κίνδυνο η πολιτιστική και περιβαλλοντική κληρονομιά της Μονεμβασιάς από το σχεδιαζόμενο τελεφερίκ»

Σύμφωνα με πρόσφατες ανακοινώσεις, το Κάστρο της Μονεμβασιάς συμπεριλήφθηκε στη λίστα της Europa Nostra με τα 14 πιο απειλούμενα μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς της Ευρώπης για το 2025, εξαιτίας της προωθούμενης κατασκευής τελεφερίκ από το Υπουργείο Πολιτισμού και τον Δήμο Μονεμβασιάς.

Το έργο, που προβάλλεται ως μέτρο βελτίωσης της προσβασιμότητας, έχει προκαλέσει σοβαρές αντιδράσεις από αρχαιολόγους, αρχιτέκτονες και φορείς της πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς συνεπάγεται ανεπανόρθωτη αλλοίωση της φυσιογνωμίας του ιστορικού μνημείου. Όπως επισημαίνεται, η κατασκευή του θα επιφέρει καταστροφή τμημάτων του τείχους της Άνω Πόλης, θα περιλαμβάνει την τοποθέτηση μεγάλων μεταλλικών κατασκευών, ενώ η οπτική και περιβαλλοντική του επίδραση θα είναι εξαιρετικά επιζήμια για τον χώρο, ο οποίος προστατεύεται από την ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία και είναι ενταγμένος στο δίκτυο Natura 2000.

Παράλληλα, η διαθέσιμη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) έχει χαρακτηριστεί από ειδικούς ως ελλιπής, καθώς δεν αναλύει επαρκώς τις επιπτώσεις στην πανίδα, τη χλωρίδα, την ηχορύπανση και την κυκλοφοριακή συμφόρηση, δημιουργώντας ανησυχίες ότι το έργο εξυπηρετεί περισσότερο τουριστικά-κερδοσκοπικά συμφέροντα παρά την ανάγκη καθολικής προσβασιμότητας.

Η Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού, μαζί με άλλους φορείς, προτείνει ως εναλλακτική λύση την εγκατάσταση ανελκυστήρα επιβατών, ο οποίος θα μπορούσε να προσαρμοστεί κατάλληλα για την ασφαλή πρόσβαση στην Άνω Πόλη, χωρίς να θέτει σε κίνδυνο τη φυσιογνωμία του μνημείου.

Επειδή:

- Το Κάστρο της Μονεμβασίας αποτελεί περιοχή NATURA 2000, Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους, ιστορικό τόπο και αρχαιολογικό χώρο μείζονος πολιτιστικής σημασίας για την Ελλάδα και την Ευρώπη,
- Η Europa Nostra, σε συνεργασία με το Ινστιτούτο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, έχει κρούσει τον κώδωνα του κινδύνου για την καταστροφή του μνημείου,
- Υπάρχουν σοβαρές αντιδράσεις από την επιστημονική και πολιτιστική κοινότητα, αλλά και την τοπική κοινωνία,
- Υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις προσβασιμότητας που δεν καταστρέφουν την αυθεντικότητα του μνημείου,

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Προτίθεται το Υπουργείο Πολιτισμού να επανεξετάσει το έργο του τελεφερίκ, λαμβάνοντας υπόψη τις σοβαρές αντιδράσεις από επιστημονικούς και πολιτιστικούς φορείς, καθώς και την αρνητική αξιολόγηση της Europa Nostra;
2. Εξετάστηκαν επαρκώς εναλλακτικές λύσεις όπως αυτή του ανελκυστήρα, η οποία έχει ήδη δοκιμαστεί στο παρελθόν για εργασίες αναστήλωσης;
3. Θα αναθεωρηθεί η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, ώστε να συμπεριλάβει αναλυτικά τις επιπτώσεις του έργου και να διασφαλιστεί η προστασία του οικοσυστήματος της Μονεμβασίας;
4. Υπάρχει πρόθεση για την εκπόνηση ενός ολοκληρωμένου Σχεδίου Διαχείρισης που να αναλύει τις πραγματικές ανάγκες της περιοχής, την επίδραση στην πολιτιστική κληρονομιά και τη φέρουσα ικανότητα της Καστροπολιτείας;

Οι ερωτώσες Βουλευτρίες και ερωτώντες Βουλευτές

Ακρίτα Έλενα

Βέττα Καλλιόπη

Ζαμπάρας Μίλτος

Κοντοτόλη Μαρίνα

Ξανθόπουλος Θεόφιλος

Παπαηλιού Γιώργος

Τσαπανίδου Παρθένα (Πόπη)

Ψυχογιός Γιώργος